

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО І ДЕКОРАТИВНО-
ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА
ТА ДИЗАЙНУ

СИЛАБУС

ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ХУДОЖНЯ ОБРОБКА МЕТАЛУ

Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
Освітня програма	<i>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</i>
Спеціальність	<i>014. Середня освіта</i>
Спеціалізація	<i>014.12 (Образотворче мистецтво)</i>
Галузь знань	<i>01 Освіта / Педагогіка</i>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №5
від «15» січня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Назва освітнього компонента	Художня обробка металу
Викладач (-і)	Городецький Віталій Іванович
Контактний телефон викладача	+38 (097-915-10-64)
Е-mail викладача	vitaliy.gorodetskiy@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	Очний/заочний
Обсяг освітнього компонента	6 кредити ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/f16bad1799e72434e784
Консультації	Четвер, 14.00-15.00

2. Анотація до освітнього компонента

АНОТАЦІЯ ДО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Художня обробка металу» спрямований на розкриття та розвиток творчих та практичних навичок у галузі обробки кольорових металів із метою створення високоякісних художніх виробів. Студенти матимуть можливість вивчати різноманітні техніки роботи із кольоровими металами і їх сплавами, включаючи кування, вигинання, гравірування тощо. Освітній компонент також охоплює теоретичні аспекти металообробки, включаючи властивості металів і їх сплавів, їхній вплив на художній процес та технологічні особливості застосування різних інструментів. Студенти отримають можливість реалізувати свої творчі ідеї через виготовлення унікальних металевих виробів із міді, розвиваючи при цьому власні мистецькі та технічні вміння. Цей освітній компонент сприяє формуванню комплексного розуміння процесу металообробки як мистецької форми та надає студентам можливість виявити свій творчий потенціал у сфері металопластики.

Окрім того, у рамках освітнього компонента «Художня обробка металу» студенти будуть знайомитися з історією та розвитком художньої обробки металу в Україні та за її межами, вивчати видатних майстрів цієї галузі та аналізувати їхні твори. Зокрема, буде акцентована увага на розумінні символіки та естетики, що властиві художній обробці металу, яка відображає культурні, історичні та соціальні аспекти української культури.

Водночас студенти ознайомляться із сучасними технологіями та інноваційними методами в області художньої обробки металу, що відкриває нові можливості для втілення творчих ідей. Освітній компонент передбачає вивчення матеріалознавства, технічних аспектів металообробки та використання сучасних інструментів і обладнання.

По завершенні вивчення освітнього компонента студенти матимуть можливість представити власні проекти, де їхні творчі здібності будуть реалізовані у вигляді оригінальних металевих виробів. Освітній компонент «Художня обробка металу» спрямований на виховання у студентів творчого підходу до роботи із кольоровими металами, розвиваючи їхню художню чутливість, майстерність та здатність до самовираження в області мистецтва художнього металу.

Предметом вивчення освітнього компонента «Художня обробка металу» є систематичне ознайомлення студентів з теоретичними та практичними аспектами художньої обробки металів. Основний акцент робиться на розвитку творчих здібностей студентів у галузі мистецтва художнього металу на прикладі вивчення сучасної техніки «Waigre Wgar». Студенти мають можливість вивчати різноманітні техніки художньої обробки металу, які об'єднуються саме в техніці «Waigre Wgar», такі як – кування, вигинання, гравірування, патинування та інші методи.

Загалом, освітній компонент "Художня обробка металу" ставить перед собою завдання формування в студентів глибокого розуміння художніх принципів у металообробці, сприяючи їхньому творчому розвитку у цій області мистецтва.

Зміст освітнього компонента :

1. Теоретичні аспекти художньої металообробки :

1.1. Властивості металів та їх сплавів (мідь, латунь) і їх вплив на технологічний процес.

1.2. Вивчення технологічних і хімічних властивостей міді.

2. Практичні техніки обробки металу :

2.1. Кування, розклепування, згинання, прошивка отворів, заклепування.

2.2. Патинування та обробка поверхні металевих виробів методом (фактурення).

3. Історія та сучасність мистецтва художнього металу :

3.1. Історія розвитку художнього металу в Україні та за її межами.

3.2. Вивчення творів видатних художників (майстрів в галузі художньої обробки металу) та їх вплив на сучасне мистецтво.

4. Дизайн та творчий процес :

4.1. Елементи дизайну (художнього ковальства) в металопластиці із мідного дроту.

4.2. Розробка та втілення індивідуальних творчих ідей.

4.3. Сучасні технології при виготовленні художніх творів із мідного дроту та листової міді.

5. Технічні навички :

5.1. Робота з різноманітними інструментами для металообробки.

5.2. Безпека роботи з металом та інструментами.

6. Проєктна робота :

6.1. Розробка та виготовлення металевих виробів із мідного дроту.

6.2. Презентація проєктів та аналіз результатів.

6.3. Створення презентації (навчального портфоліо).

Освітній компонент «Художня обробка металу» спрямований на створення повноцінного навчального досвіду, що охоплює теорію, практику, історію та творчість у контексті художньої обробки металу. Зокрема, в процесі вивчення використовуються інноваційні методи, такі як практичні майстер-класи, використання сучасного обладнання, а також спільна робота студентів у форматі студій та гуртків, що сприяє колективному навчанню та обміну творчим досвідом. Ці інноваційні методи сприяють більш ефективному засвоєнню матеріалу та розвитку творчого потенціалу студентів у галузі художньої обробки металу.

3. Мета та цілі освітнього компонента

МЕТА ТА ЦІЛІ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета освітнього компонента «Художня обробка металу» полягає в наданні студентам комплексного навчання та практичних навичок у галузі мистецтва художнього металу з акцентом на ювелірну справу. Головні цілі цього компонента включають:

- ✓ **Розвиток творчих здібностей.** Сприяти розвитку творчого мислення та художнього вираження, надаючи студентам можливість виявляти свій творчий потенціал у створенні унікальних металевих виробів.
- ✓ **Оволодіння технічними навичками.** Надати студентам основні технічні знання та навички, необхідні для ефективної роботи з металом, використання різноманітних інструментів та технік художньої обробки металу.
- ✓ **Вивчення історії та сучасного мистецтва в галузі художньої обробки металу.** Знайомство із історією розвитку традицій художньої обробки металу в Україні, вивчення творів видатних ювелірів та їх вплив на сучасне мистецтво.
- ✓ **Засвоєння сучасних технологій.** Ознайомлення із застосуванням сучасних технологій, таких як комп'ютерні програми для моделювання та ЧПК в обробці металу, що розширює можливості та творчий потенціал студентів.
- ✓ **Проектна робота.** Заохочення самостійної творчої роботи студентів шляхом розробки та виготовлення власних металевих проектів, що дозволяє їм застосовувати отримані знання на практиці.
- ✓ **Формування естетичного смаку та критичного мислення.** Виховання чуття естетики та культурного смаку через аналіз металевих творів, виконаних як історичними майстрами, так і сучасними художниками.
- ✓ **Стимулювання творчого співробітництва.** Заохочення до групової роботи, обміну ідеями та досвідом між студентами, що сприяє розширенню горизонтів та наданню нових перспектив у сфері мистецтва художнього металу.

Завдання освітнього компонента :

1. Навчити студентів аналізу відомих творів в галузі художньої обробки металу: Обрати творчу роботу з металу відомого майстра та провести аналіз композиції, вибору технік її виготовлення.
2. Вивчення властивостей кольорового металу (мідь), його технічних та художніх особливостей.
3. Навчити студентів використовувати різноманітні ручні та механізовані інструменти для обробки міді:
4. Навчити студентів основним технологічним операціям при виготовленні виробів із мідного дроту : кування, прошивання отворів, шліфування, вигинання, патинування тощо.
5. Навчити студентів розробляти індивідуальні художні проекти, враховуючи отримані знання та технічні навички.

6. Навчити студентів розвивати навички колективної роботи та творчого співпраці.
7. Навчити студентів критичному аналізу власних робіт та робіт однокурсників.
8. Навчити студентів правилам техніки безпеки при роботі із обладнанням для художньої обробки металу, ручними та механізованими інструментами та хімічними реактивами в навчальній майстерні кафедри.

Ці завдання спрямовані на створення повноцінного освітнього досвіду, що дозволяє студентам розширити свої творчі горизонти, освоїти нові технічні навички та глибше розуміти мистецтво художньої обробки металу.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої та освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5. Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчально-виховному процесі.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 2. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 3. Здатність до практичної та оцінної художньої діяльності.

ФК 6. Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.

ФК 8. Здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, участь у мистецьких проектах, майстер-класах, виставках).

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Вміння вирішувати нестандартні проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки.

ПРН 3. Знання етапності процесу формування уявлень про сутність, види та жанри мистецтва; оперування системою мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах.

ПРН 5. Вміння використовувати власні знання в процесі освітньо-практичної діяльності.

ПРН 7. Володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням, здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання.

ПРН 9. Розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти розвинену особистість.

5. Організація навчання

ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекція	6
Практичні заняття	78
Самостійна робота	96
Всього	180

ОЗНАКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	014 «Середня освіта»	IV	Вибірковий

ТЕМАТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Загальна тема вивчення освітнього компонента : ВИГОТОВЛЕННЯ КУЛОНА У ТЕХНІЦІ «WIRE WRAP» <i>«техніка: художнє ковальство»</i>			
Тема 1. Декоруючі та орнаментуючі технології в ювелірній справі.	2		2
Тема 2. Основні прийоми художньої обробки металу в ювелірній справі.	2		2
Тема 3. Відмінності кулона від підвіски. Ювелірні прикраси в техніці «Wire Wrap». Особливості виготовлення. Ознайомлення з інструментами та обладнанням.	1		2
Тема 4. Загальні вимоги безпеки праці до технологічних процесів ручного виготовлення ювелірних виробів із мідного дроту в техніці мініатюрного «художнього ковальства».	1		2
Тема 1. Проведення майстер-класу : виготовлення кулона із застосуванням фактур у ювелірній майстерні кафедри.		6	10
Тема 2. Збір матеріалу та виготовлення кулона : Виготовлення кулона в техніках художнього ковальства із мідного дроту. Збір матеріалу по обраній темі. Ескізування. Виконання технічного креслення. Виготовлення шаблонів. Заготовка матеріалів. Підготовка робочого місця.		10	15

Тема 3. Продовження виготовлення кулона: Виконання окремих деталей виробу. Кування. Фактурення. Прошивання отворів.		10	15
Тема 4. Виконання паяльних робіт: З'єднання окремих деталей виробу засобами (паяння м'якими та твердими припоями).		10	10
Тема 5. Виконання монтажних робіт: Проведення монтажних робіт за допомогою зв'язування та обмотування мідним дротом.		10	10
Тема 6. Опоряджувальні роботи: Крацування металевою щіткою. Нанесення черні «оксидування». Полірування. Лакування (за потреби).		14	10
Тема 7. Завершальний етап: Створення інсталяції виконаних виробів. Фотографування. Створення інсталяції виконаних виробів. Фотографування. Створення окремої підсторінки під назвою (Виготовлення кулона у техніці «Wire Wrap») на сторінці навчального портфоліо «Художня обробка металу». Презентація виконаних робіт на кафедральному перегляді.		10	18
Всього	6	78	96

6. Система оцінювання освітнього компонента

Оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС за схемою : (див. за посиланням)

<http://surl.li/vxwmac>

Оцінки за ЗАЛК (загальноуніверситетська шкала оцінювання)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ		
університетська	національна	шкала ЄКТС
90 – 100	зараховано	A
80 – 89		B
70 – 79		C
60 – 69		D
50 – 59		E
26 – 49	не зараховано	FX
1-25		F

НАКОПИЧУВАННЯ БАЛІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
ІІІ СЕМЕСТР	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Форма контролю – ЗАЛК	
Практичне заняття	65
Тестові завдання на інтерактивному сервісі Plickers	15
Самостійна робота (навчальне портфоліо у форматі вебсайту)	15
Контрольна робота	5
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	100

7. Політика освітнього компонента

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <p>URL : https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc</p> <p>Дані правила допоможуть студентам уникнути можливих суперечностей, конфліктів та інших незручностей, розроблені із метою підвищення ефективності навчально-виховного процесу, а також врегулювання комплексу взаємовідносин, підтримки іміджу університету серед навчальних закладів нашої держави і Європи в цілому.</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію із внесеними змінами наказом ректора №212 від 06.04.2021)» (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у встановленого терміну відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію із внесеними змінами наказом ректора №212 від 06.04.2021)» – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням:</p>

	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-perevedennia-vidrakhuvannia-ta-ponovlennia-studentiv-vyshchikh-zakladiv-osvity-1996.pdf
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію із внесеними змінами наказом ректора №212 від 06.04.2021) – стор. 3. ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022) – https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf

8. Рекомендована література

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Dona Z Meilach. The blacksmith. A Shiffer Book for Collectors, 2000. 258 p.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/1NMXG3W3sP7QbQzE7KUSBY8GMtYfIw8cO/view>
2. Irene Erom Peterson. Great wire jewelry. Projects & Techniques. New York : Lark Books Press, 1998. 62 p.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/1jlaRBNnVGocgqB1mgzmJcj1c85kL-400/view>
3. Jen Cushman. Making metal jewelry. How to stamp, forge, from and fold metal jewelry designs. North light books, 2012. 431 p.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/1aZgXQLY6mPLCD9mw0pqxxEPi4ba0oenF/view>
4. Oscar T. Branson T. Indian jewelry making. Volume I. New York : Publishing Hand Books Press, 2005. 63 p.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/160b3B3PcfLxGgPHrM4tudHMnEafSiY9Z/view>
5. Oscar T. Branson T. Indian jewelry making. Volume II. New York : Publishing Hand Books Press, 2007. 63 p.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/1WNV2ht-LJJeAMUQIQ7VwMHBVH2xJPbDX/view>
6. Peter Parkinson. Forged architectural metalwork. Publishing D&N, 2006, 178 p.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/1ptBYqdve7XXpYcRMYOvUp4IEvHEuPoCo/view>
7. Peter Parkinson. The artist blacksmith. Design and techniques. The Crowood Press, Publishing D&N, 2001, 162 p.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/1KzLxikh9qcFOPvJTLQ6YGj2kZMJsLggD/view>
8. Городецький В. І. Художній метал : навчальна програма та методичні рекомендації / за ред. проф. Б.М.Тимківа. Івано-Франківськ : Плай, 2008р. 76 с.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/1bjhNEBSW-Q0FpivWXemQKg6LCuVpMy5m/view>
9. Городецький В. І. Художня обробка металу : конспект курсу лекцій до практичних робіт. Івано-Франківськ, 2013. 205 с.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
https://drive.google.com/file/d/1o_R6Pqm_8DeN8pDZ8llw-J0nrCsUw9PE/view

10. Городецький В. І., Невоїса О. Мистецтво і дизайн як носії національної ідентифікації. *Ковальська майстерня*. 2019. 2(50)2019. С. 50 – 56.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
https://drive.google.com/file/d/1F5NMVXJMBtgrHECtBJJgwZS5JKB_k6sI/view

Додаткова

1. Безпека життєдіяльності : навчальний посібник / П. С. Атаманчук, В. В. Панчук, О.Г. Чорна. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 276 с.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
https://drive.google.com/file/d/1qV3BS2N-LBEaH-gQOMnM8Hh0ilpNzbi_/view
2. Безпека життєдіяльності : навчальний посібник / Є. П. Желібо, Н. М. Заверуха, В. В. Зацарний навчальний посібник. Київ : Каравела, 2008. 344 с.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/12quL9GzowNqzt7ue4hRO4D10Erp2duVx/view>
3. Жидецький В. Ц. Основи охорони праці : підручник. Львів : Афіша, 2005. 319 с.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
<https://drive.google.com/file/d/17Irbeg97NokRMWjDAMDdTCf7paWO-kbY/view>
4. Панкратов О. М. Безпека життєдіяльності людини у надзвичайних ситуаціях : навчальний посібник / О. М. Панкратов, О. К. Міляєв. Київ : КНЕУ, 2005. 232 с.
[Електронний ресурс домашньої бібліотеки]. Режим доступу :
https://drive.google.com/file/d/1xyt1hRWmDhKcclW8KmGdkrFU9YpC_MBv/view

Викладач : Городецький Віталій Іванович
старший викладач кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну